

2024Z18285

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *de alarmerende cijfers betreffende de teruggang van het aantal sociaal advocaten en de toegang tot het Recht die hiermee nog meer onder druk komt te staan* (ingezonden 13 november 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het verkennend onderzoek van de Nederlandse orde van advocaten (NOvA) dat is gedaan waaruit blijkt dat het aantal sociaal advocaten in hoog tempo is afgenomen?¹

Vraag 2

Kunt u reageren op de conclusies, namelijk minder juridische hulp dan vier jaar geleden, de kans op escalatie van juridische problemen en de verslechterde toegang tot het recht voor mensen die afhankelijk zijn van gesubsidieerde rechtsbijstand?

Vraag 3

Deelt u de verwachting dat de regio's Noord-Nederland en Nijmegen die gebruikt zijn voor dit onderzoek, zeker geen uitzondering zullen zijn op deze problematische trend die helaas al jaren aan de gang is?

Vraag 4

Deelt u de bezorgdheid over het groot aantal advocaten dat zich uitschrijft bij de Raad voor de Rechtsbijstand en dit ook fors meer is dan het aantal inschrijvingen?

Vraag 5

Deelt u de mening dat het ook alarmerend is dat er wordt geconcludeerd dat de komende tien jaar maar liefst 30% van de sociaal advocaten met pensioen gaat?

¹ Nederlandse Orde van Advocaten, 11 november 2024 Tekort aan sociaal advocaten in meerdere Nederlandse regio's (www.advocatenorde.nl/nieuws/tekort-aan-sociaal-advocaten-in-meerdere-nederlandse-regios)

Vraag 6

Kunt u specifiek ingaan op de meest schrijnende rechtsgebieden voor wat betreft de afname van het sociaal advocaten, zoals de gebieden sociale voorzieningen, sociale verzekeringen, huurrecht, arbeidsrecht en familie-recht?²

Vraag 7

Wat vindt u principieel van het idee dat als dit langer doorgaat, dat het voor sommige mensen in de samenleving, namelijk de minder welvarende, voortaan niet meer mogelijk zal zijn om überhaupt nog juridische ondersteuning te hebben?

Vraag 8

Bent u ook bekend met de bevinding van de NOVA dat in een aantal regio's de gesubsidieerde rechtsbijstand al onder druk staat en dat het dus code rood is?

Vraag 9

Bent u het ook eens met de conclusie van de NOVA dat de afname van het aantal sociaal advocaten met name te maken heeft met de te lage vergoedingen?

Vraag 10

Wat gaat u doen aan de toenemende werkdruk voor sociaal advocaten die het gevolg is van veel vraag maar een steeds minder grote pool van sociaal advocaten die een zaak kunnen oppakken op toevoegingsbasis?

Vraag 11

Bent u reeds met plannen bezig om fundamenteel iets aan dit grote tekort aan sociaal advocaten te doen, omdat dit een bedreiging van de toegang tot het recht en daarmee de rechtsstaat is, en wordt daarbij al rekening gehouden met het rapport van de commissie van der Meer II dat binnenkort zal verschijnen?

Vraag 12

Bent u nu al bezig met het vinden van een dekking voor de uitvoering van deze bevindingen, die onvermijdelijk zullen concluderen dat er meer geld nodig is?

Vraag 13

Bent u bereid deze vragen binnen één week, voorafgaand aan de begrotingsbehandeling Justitie en Veiligheid, te beantwoorden?

---

² NOS, 11 november 2024, Aantal sociaal advocaten voor toeslagen-en uitkeringszaken gehalveerd (nos.nl/artikel/2544064-aantal-sociaal-advocaten-voor-toeslagen-en-uitkeringszaken-gehalveerd).